

УНИВЕРЗИТЕТ "СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЈ" - СКОПЈЕ
Медицински факултет, Клиника за Хематологија

“АКУТНИ ЛЕУКЕМИИ”

Нас. Доц. Д-р Светлана Крстевска Балканов

Дефиниција:

Акутните леукемии се хетерогена група на малигни хематолошки неоплазми кои настануваат како резултат на генетска трансформација на матичните плурипотентни хематопоеетски клетки.

Врз основа на линиска припадност на бластни клетки во леукемичен процес акутните леукемии се делат:

- Акутна миелобластна леукемија **AML**
  - Акутна лимфобластна леукемија **ALL**
-

Карактеристично за сите леукемии:

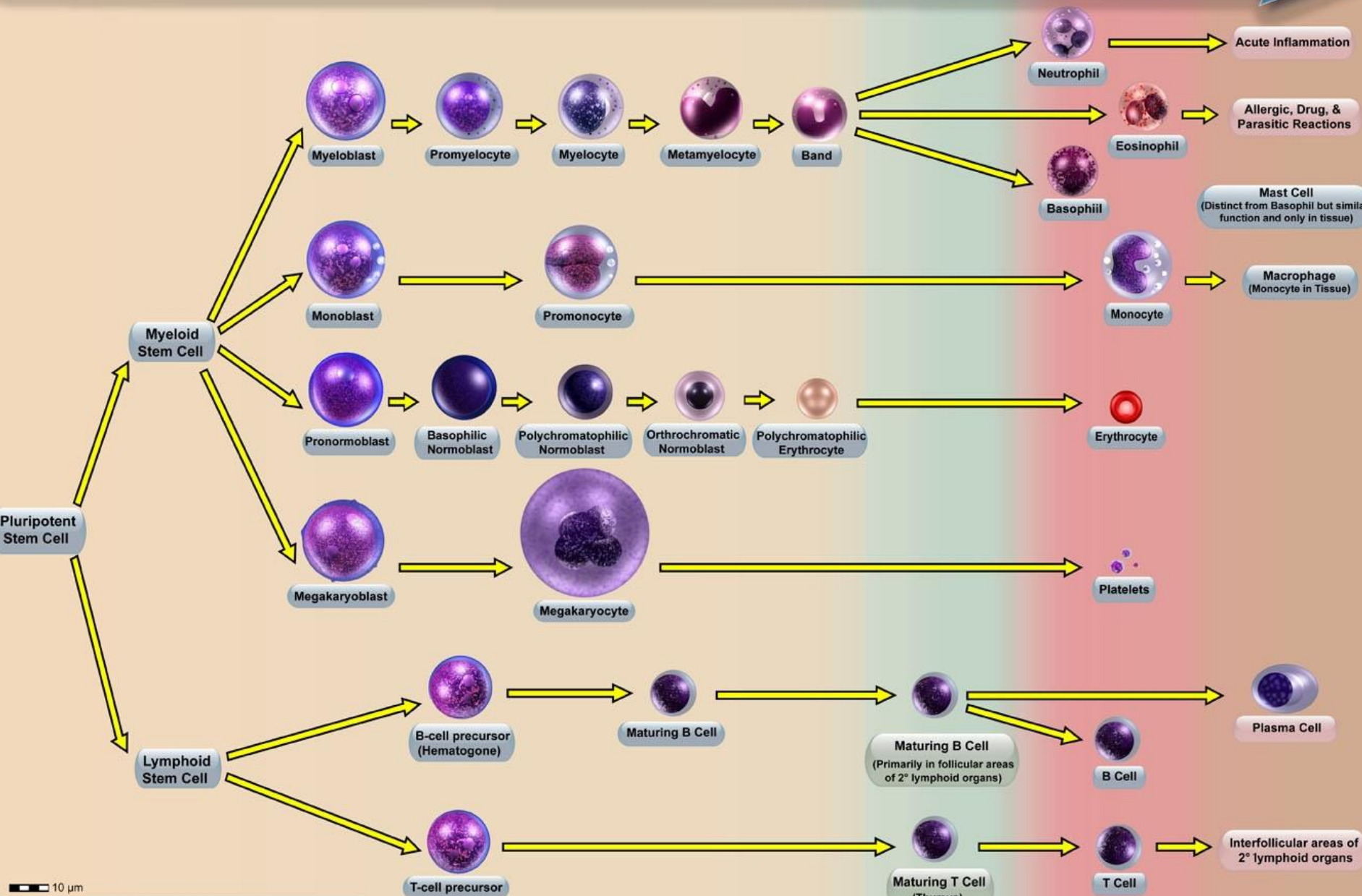
- Инфилтрација на коскена срцевина $\geq$ 20% бластни клетки
- Леукоцитоза или леукопенија
- Тромбоцитопенија
- Анемија
- Hiatus leukemicus
- нарушена клеточна пролиферација и диференцијација на белата лоза.

Bone Marrow

Lymphoid Tissue

Peripheral Blood

Tissue

10 μm

Епидемиологија **AML**

- ▶ Инциденцата расте со возраста (1,9/100.000 <65 год., 18,6/100.000 >65год. средна возраст 68 год.) само 15% се помлади од 15 год. Почест е кај мажи во однос на жени (4,6 : 3,0).
- ▶ Инциденцата во САД 2009-2013 е 13,5/100.000 жители и инциденца на морталитет 6,8/100.000 жители
- ▶ Во РМ годишно се регистрираат околу 40 - 45 новодијагностицирани пациенти.

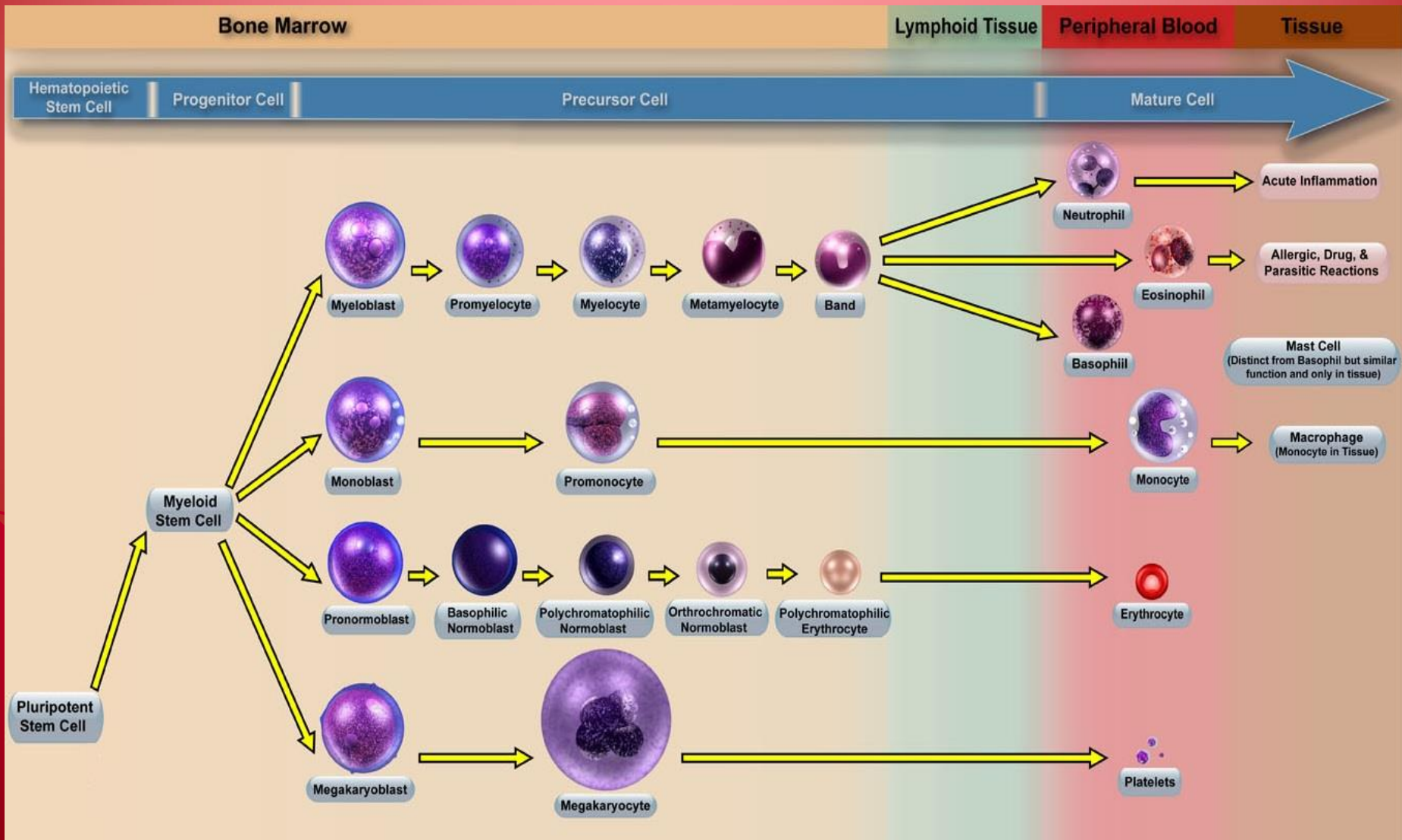
Етиологија **AML**

- Јонизирачко зрачење
- Органски растворувачи
- Хербициди, пестициди
- Цитотоксични медикаменти (20% од **AL**)
- Инфекции со ретровируси
- Наследна предиспозиција (Down, Klinefelter, Patau sy, Fanconi an, Wiskot Aldrich)
- Бензени (цигари, издувни гасови)
- Алкохол во тек на бременост
- други клеточни заболувања (MDS, CML, PRV, PNH, prim thrombocytosis)

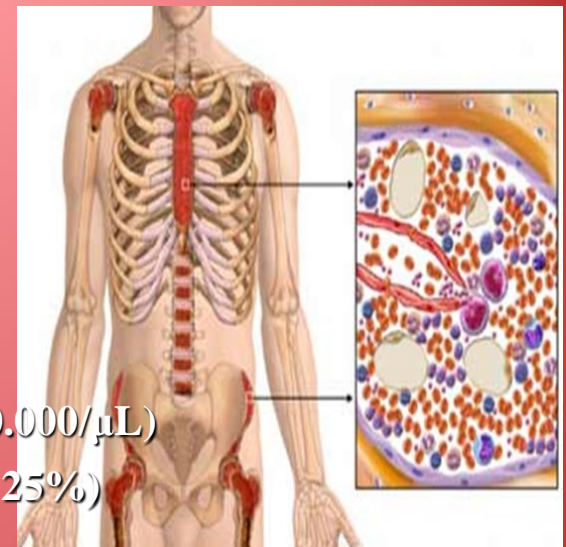
ЛЕУКЕМОГЕНЕЗА **AML**

- Генетски абнормалности (55% присутни кај **AML**
  - Рекурентни транслокации
  - Активирачки мутации (BCR ABL 1 onkogen, FLT3- ITD, FLT3-TKD)
  - Мутација која го нарушува клеточниот циклус и апоптозата (NPM1, TP53del)
  - Епигенетски промени

Дијагнозата на акутни леукемии

- **Анамнеза и статус**
  - Нормохромна и нормоцитна анемија
  - Леукоцитоза $\sim 15000/\mu\text{L}$ ($25-40\% < 5000/\mu\text{L}$, $20\% > 100.000/\mu\text{L}$)
  - Тромбоцитопенија ($< 100.000/\mu\text{L} \sim 75\%$, $< 25000/\mu\text{L} \sim 25\%$)
- **KKS со Pf: BL ($< 5\%$ нема бласти)**
- **Аспирација на коскена срцевина или биопсија, $\geq 20\%$ бластни клетки, морфологија и цитохемија (MPO, SB, PAS, KF, esterasa)**
- **Имунофенотипизација**
- **Лабараториски анализи на крв и на урина**
  - Urea, creatinin, albumin, globulin, Ca, seFe, LDH acuricum, AST, ALT, AP
- **Цитогенетика (кариотипизација)**
- **Молекуларни анализи**
- **Функционални анализи (кардиоваскуларни, пулмонални, хепатални и ренални)**
- **Коагулационен статус**
- **Лумбална пункција**

Клинички карактеристики на Акутни леукемии

Системски:

- губиток на тежина
- треска, покачена телесна температура
- чести инфекции

Бели дробови и срце

- диспнеа
- срцебиене

Мускуларни

- слабост
- малаксалост

Коски и зглобови

- болка
- осетливост

Психолошки

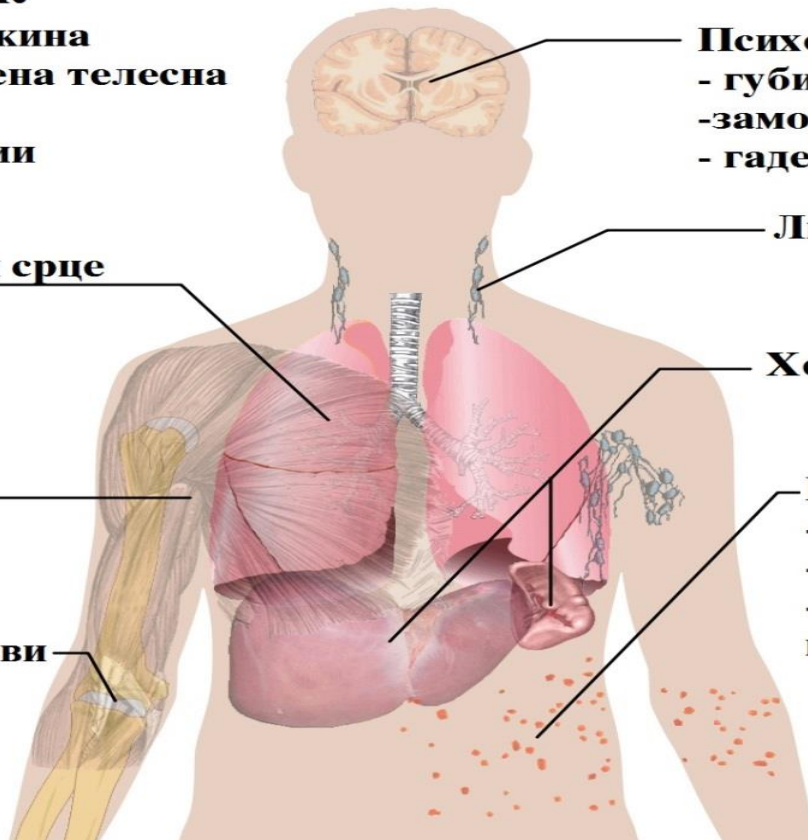
- губиток на апетит
- замор
- гадење

Лимфаденопатија

Хепатоспленомегалија

Кожа

- бледило
- нојно потење
- крварење (пурпура, петехии, хематоми)

Неспецифични симптоми: кашлица, главоболка, гингивална хипертрофија, туморозни инфилтрати во кожа, лимни јазли, меки ткива и органи-хепар и слезинка, тестиси, ГИТ, ДИК.

Цитохемија и морфологија на бласни клетки во периферија и коскена срцевина

MajGrunwald Giemsa

Myeloperoksidaza (MPO) / Sudan Black B (SBB)

positive

AML

+EST

+NSE

AML M1,
M2, M3, M4

AML M4, M5

Negative

+ PAS

ALL, M6, M7

+ ORO

L3

AML M0
Mix AL

FAB vs WHO класификација:

- FAB критериуми

- Морфологија
- Цитохемија

- WHO критериуми

- Морфологија
  - Имунофенотипизација
  - Генетски одлики
  - Кариотипизација
  - Клинички одлики
-

FAB КЛАСИФИКАЦИЈА AML (1976)

FAB подтип	Име	Возрасни AML пациенти (%)
M0	Недефинирана акутна миелобласна леукемија	5%
M1	Акутна миелобласна леукемија со минимално зреење	15%
M2	Акутна миелобласна леукемија со зреење	25%
M3	Акутна промиелоцитна леукемија	10%
M4	Акутна миеломоноцитна леукемија	20%
M4eos	Акутна миеломоноцитна леукемија со еозинофилија	5%
M5	акутна моноцитна леукемија	10%
M6	Акутна еритроидна леукемија	5%
M7	Акутна мегакариобласна леукемија	5%

WHO КЛАСИФИКАЦИЈА (2008)

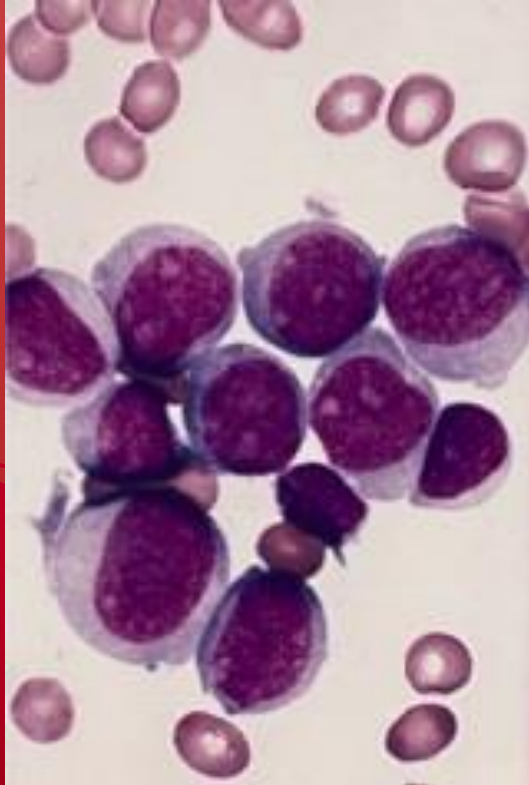
- Акутна миелоидна леукемија со рекурентни генетски абнормалности
  - AML t(8;21)(q22;q22); RUNX1-RUNX1T1
  - AML inv(16)(p13.1;q22) / t(16;16)(p13.1;q22);CBFB-MSX1
  - Акутна промиелоцитна леукемија (APL) t(15;17)(q22;q12); PML-RAR α
  - AML t(9;11)(p22;q23);MLLT3-MLL**
  - AML t(6;9)(p23;q34); DEK-NUP214
  - AML inv(3)(q21;q26.2) / t(3;3)(q21;q25.2); RPN1-EV11
  - AML (мегакариобластна) t(1;22)(p13;q13); RBM15-MKL1
  - Привремени ентитети: AML NPM1 мутација
  - Привремени ентитети: AML CEBVA мутација

- Акутна миелоидна леукемија поврзана со миелодиспластични промени
- Неоплазма поврзана со терапија
- Акутна миелоидна леукемија, не поинаку специфицирана
  - Акутна миелоидна леукемија со минимална диференцијација
  - Акутна миелоидна леукемија без зреење
  - Акутна миелоидна леукемија со зреење
  - Акутна миеломоноцитна леукемија
  - Акутна монобластна/моноцитна леукемија
  - Акутна еритроидна леукемија
    - чиста еритроидна леукемија
    - Еритролеукемија, еритроидна/миелоидна

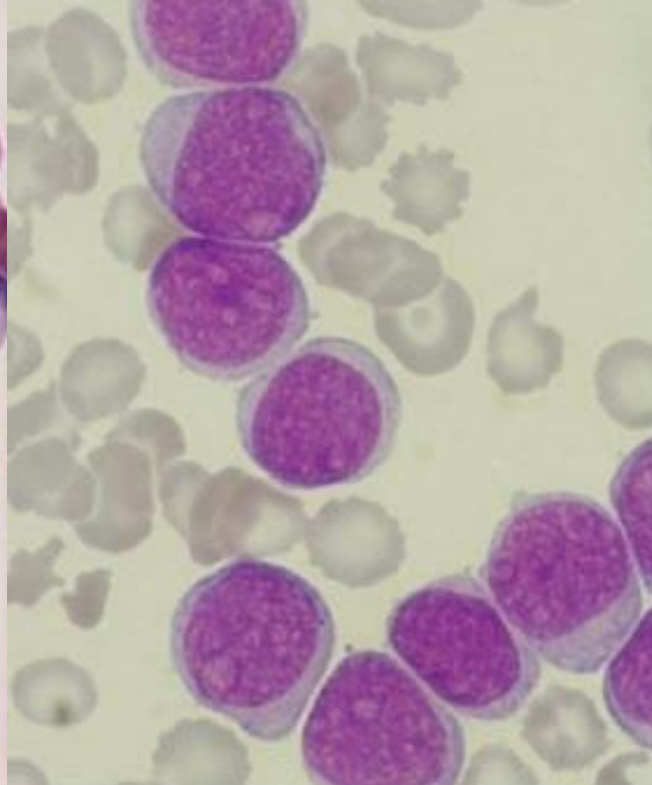

- Акутна мегакариобластна леукемија
- Акутна базофилна леукемија
- Акутна панмиелоза со миелофиброза акутна миелофиброза; акутна миелосклероза
- Миелоиден сарком (екстрамедуларен миелоиден тумор; гранулоцитен сарком, хлором)
- Миелоидна пролиферација асоцирана со Down синдром
  - Транзиторна абнормална миелопоеза (синоним Транзиторна миелопролиферативна болест)
  - Миелоидна леукемија поврзана со Down синдром
- Бластна плазмоцитοидна дендритична неоплазма

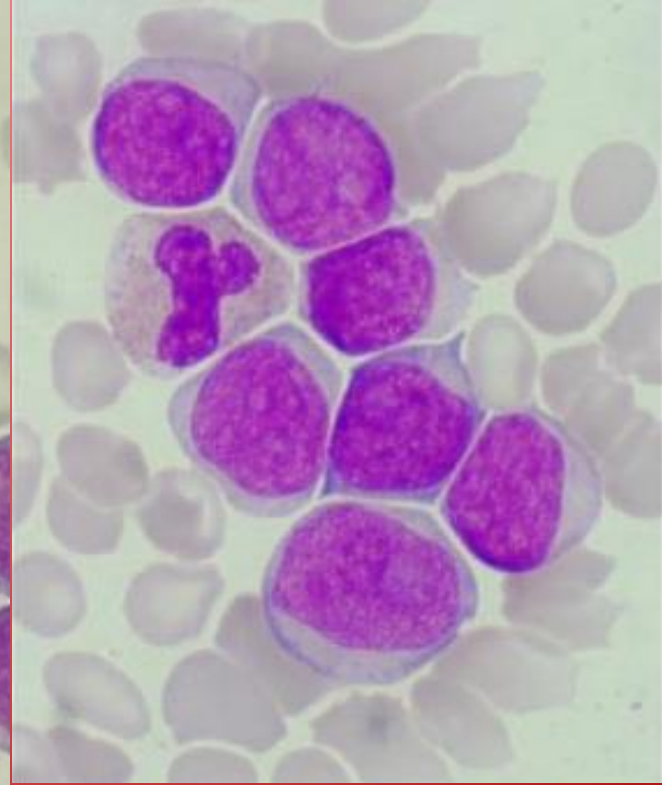
Цитохемија и морфологија на бластните клетки

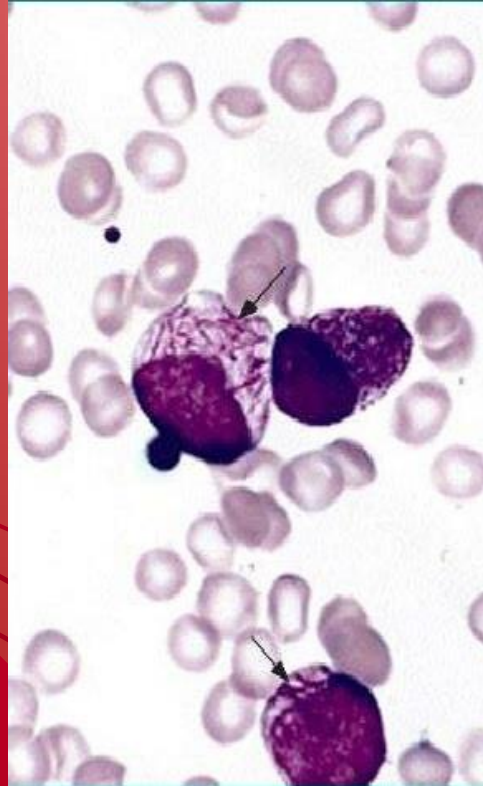
AML-M0

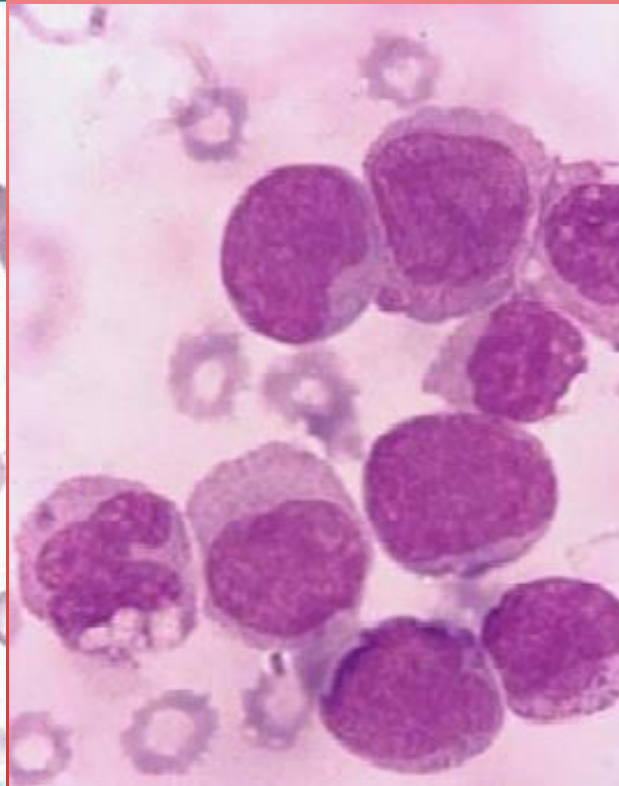
AML-M1

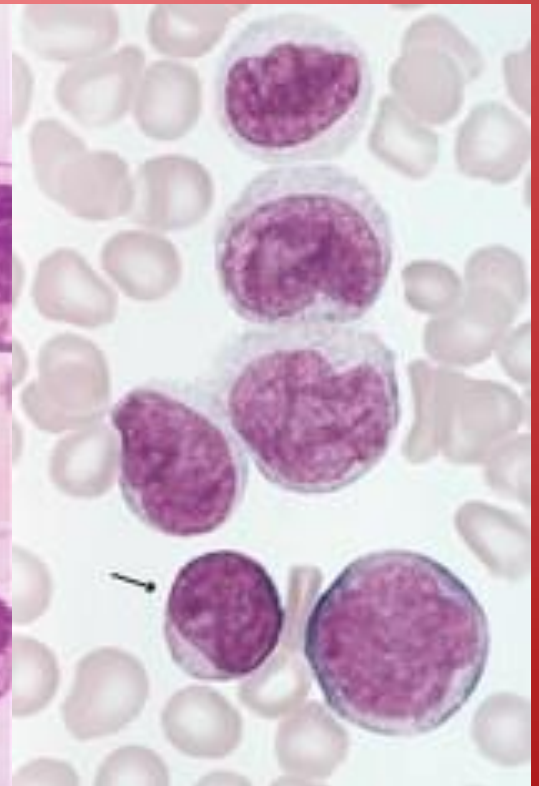
AML-M2

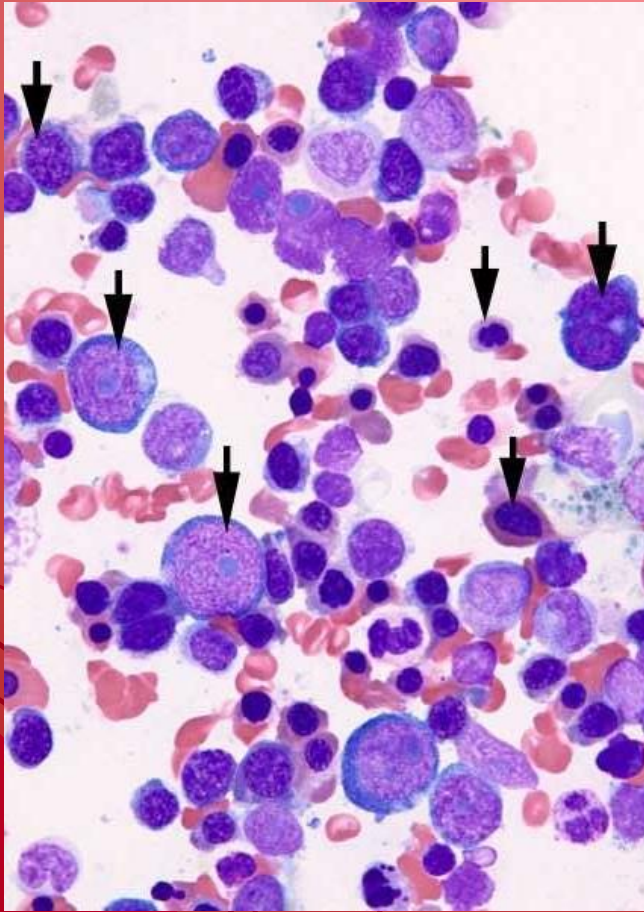
AML-M3

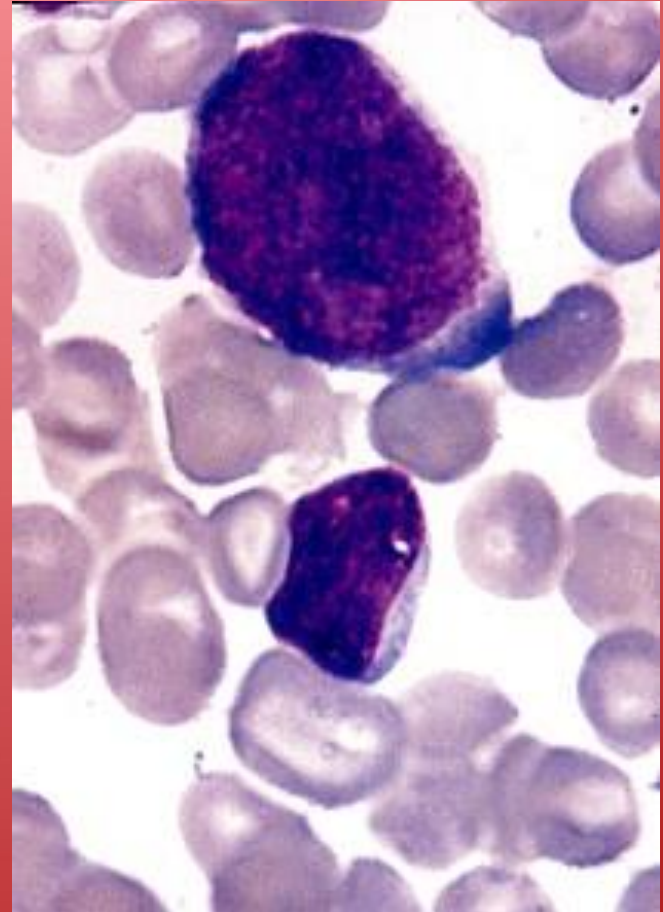
AML-M4

AML-M5

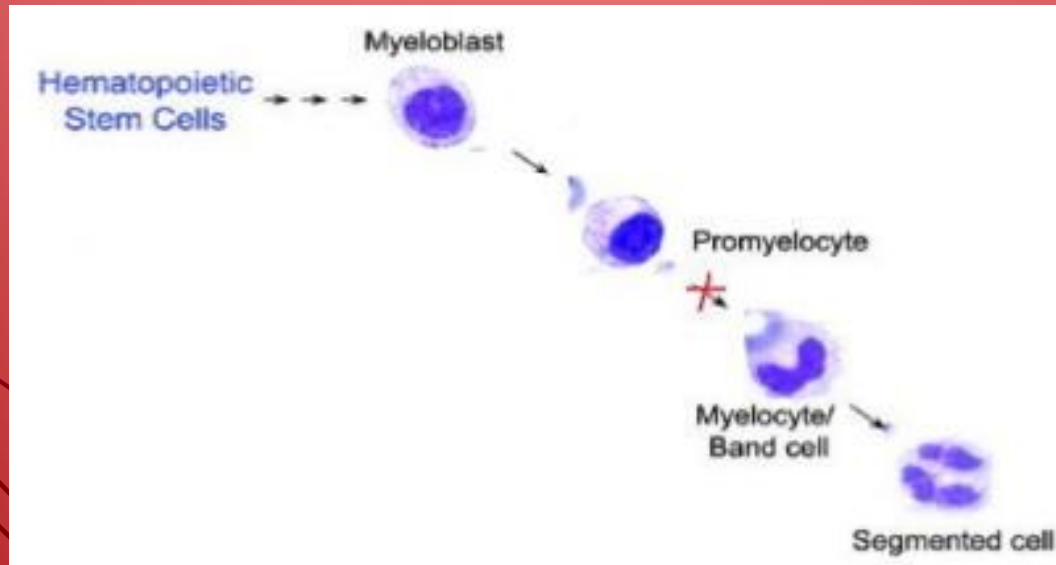
AML-M6

AML-M7

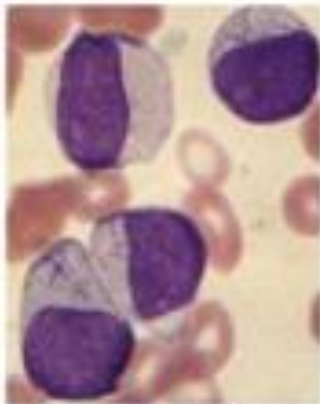
AML M3

- APL е карактеризирана со акумулација на бласти блокирани во промиелоцитен стадиум на диференцијација.

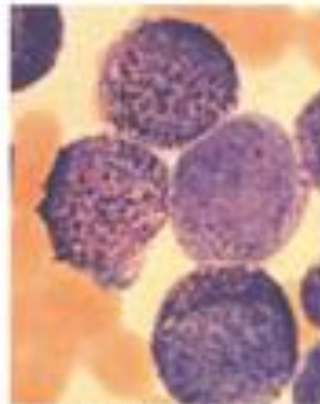

85% излекување, DIC, t(15;17), PML-RAR α ,

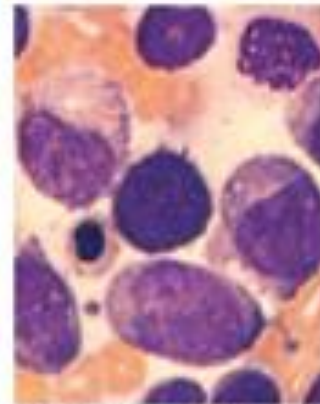
AML

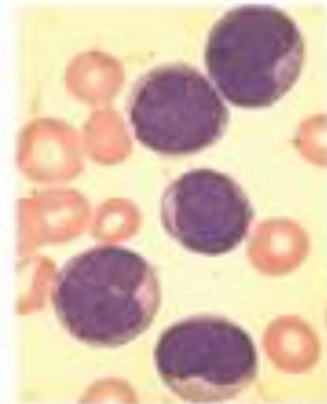
Myeloblastic

Promyelocytic

Myelomonocytic

Monocytic

t(8;21)	t(15;17)	t(8;21)	t(9;11)
AML1 ETO	PML RAR α	AML1 ETO	MLL AF9
t(6;9)	t(11;17)	inv(16)/t(16;16)	inv (8)
DEK CAN	PLZF RAR α	CBFb MYH11	MOZ TIF2
	t(5;17)	t(8;16)	t(8;16)
	NPM RAR α	MOZ CBP	MOZ CBP
	t(11;17)	t(6;9)	
	NuMA RAR α	DEK CAN	
	t(17;17)		
	(Stat)b5 RAR α		

APL t(15;17)

Granulirani i negranulirani varijanti
na promielociti so RAR receptori

Myeloblast

AML M4 inv(16)/ t(16;16)

Monociti i granulociti so abnormalna
eozinofilna komponenta

Prekin vo maturacijata

AML M5 t(9;11)/11q23

Monociti

AML M0, M1, M2

t(8;21)

C/EBP α mutacii

Главни прогностички

- ▶ Поодмината возраст >60 год
- ▶ Слаб перформанс статус предтретман
- ▶ Високи вредности на леукоцитите >20000
- ▶ Сек. АЛ по претходна хематолошка болест или хемотерапија
- ▶ Постигање на CR по индукиционен третман

фактори кај

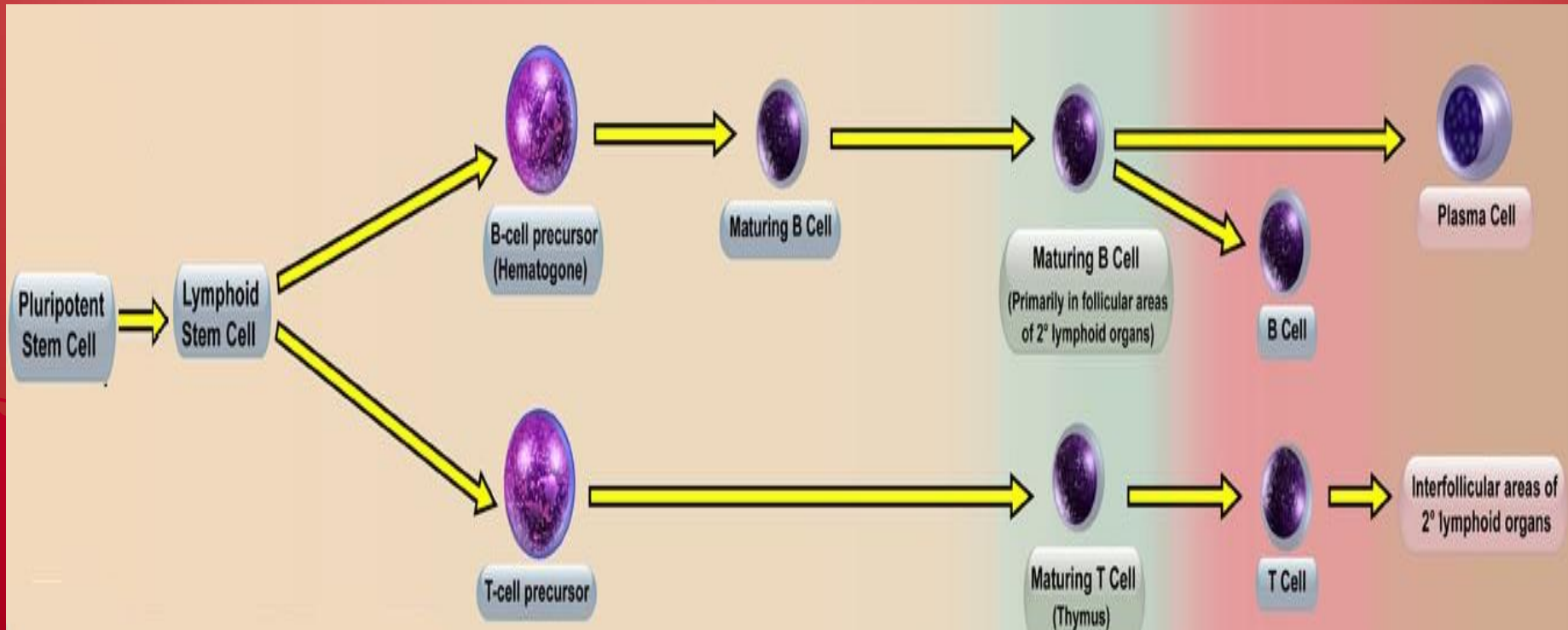
- ▶ Цитогенетски абнормалности
  - Добра прогноза: t(8;21), t(15;17), inv(16)
  - Интермедиерна: norm., +8, +21, +22, del(7q), del(9q), abn 11q23
  - Лоша прогноза: -5, -7, del(5q), abn 3q, complex cariotype
- ▶ Високи вредности на LDH
- ▶ Специфичен генотип : FLT3-ITD, NPM1, CEBRA, c-KIT

AML

- ▶ Морфологија по FAB (+ M0, M6, M7)
- ▶ позитивна прогноза (M2, M4)
- ▶ неповолна прогноза кај (CD 34+, MDR1+, bifenotype)
- ▶ Екстра медуларно заболување

Потекло и развој на лимфоидните клетки

Субкласификација на ALL

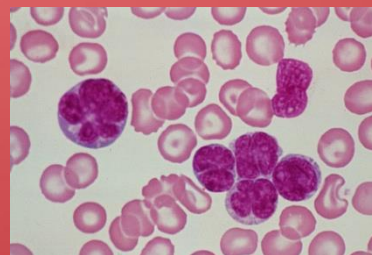
- Pre-B ALL

- B ALL

- T ALL

- Nediferencirana ALL

FAB КЛАСИФИКАЦИЈА

ALL

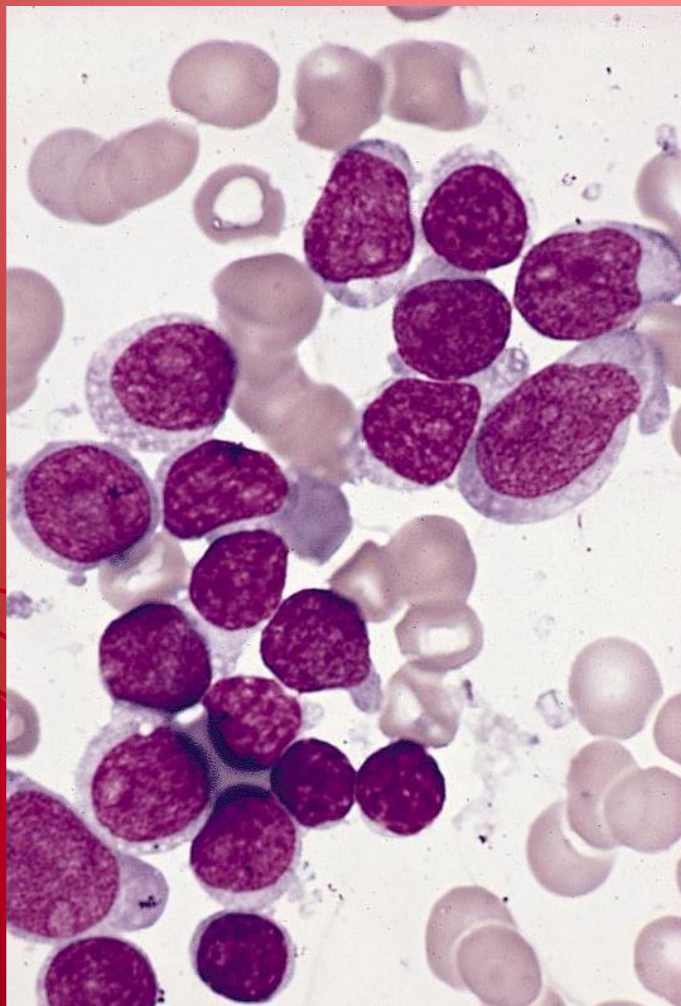
FAB подтип	Име	Возрасни AML пациенти (%)
L1	Мали хомогени бласти главно кај деца	%
L2	Големи хетерогени бласти главно кај возрасни	%
L3	Големи базофилни Б бласти со вакуоли “Burkitt”	%

WHO КЛАСИФИКАЦИЈА

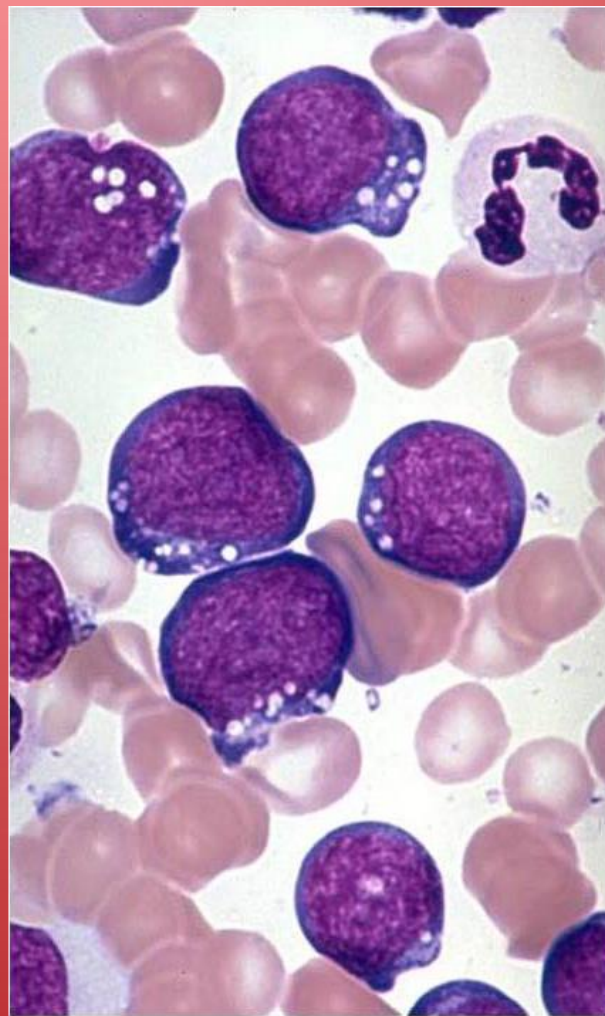
ALL

- B – ALL/Lymphom t(9;22)(q34;q11.2) BCR-ABL1
- B – ALL/Lymphom t(v;11q23); MLL rearra.
- B – ALL/Lymphom t(12;21)(p13;q22); TEL-AML1 (ETV6-RUNX1)
- B – ALL/Lymphom hyperdiploidy
- B – ALL/Lymphom hypodiploidy
- B – ALL/Lymphom t(5;14)(q31;q32); IL3-IGH
- B – ALL/Lymphom t(1;19)(q23;p13.3); E2A-PBX1 (TCF3-PBX1)
- T - ALL/Lymphom

Морфологија на бластни клетки кај ALL во коскена срцевина

ALL L2

ALL L3

● Билиниски акутни леукемии

- Акутна недиференцирана леукемија
- Акутна леукемија со мешан фенотип со $t(9;22)(q34;q11.2)$; BCP-ABL1
- Акутна леукемија со мешан фенотип со $t(p11;q23)$; MLL преуредување
- Акутна леукемија со мешан фенотип, Б/миелоидна, НОС
- Акутна леукемија со мешан фенотип со Т/миелоидна НОС
- Привремен ентитет: Натурал килер (НК) клеточна лимфобластна леукемија/ лимфом

Антигенски обележја кај ALL

•AG	•B-Loza	•T-Loza
<ul style="list-style-type: none"> •HLA Dr •Tdt •CD34 	<ul style="list-style-type: none"> •+ •+ •+ 	<ul style="list-style-type: none"> •0 to + •+ •0
<ul style="list-style-type: none"> •CD19 •C 22 •CD10 •CD20 •Cyt-μ •SIg 	<ul style="list-style-type: none"> •+ •cALL kaj postari •cALL kaj postari •Pre-B kaj postari •Pre-B kaj postari •B-ALL 	<ul style="list-style-type: none"> •Pre-T •Pre-T •Pre-T •0 •0 •0
<ul style="list-style-type: none"> •CD7 •CD3 •CD5 •CD2 •CD1 	<ul style="list-style-type: none"> •0 •0 •0 •0 •0 	<ul style="list-style-type: none"> •+ •+ •+ •T-ALL •T-ALL

Прогностички фактори кај ALL

	Povolna prognoza	Ne povolna prognoza
WBC	< 50,000/ μ L	$\geq$ 50,000/ μ L
Vozrast	1 - 10	< 1 or $\geq$ 10
Pol	Zeni	Mazi
Imunofenotip	B-cell	T-cell i mesani
Karyotype	Hyperploidy Trisomy 4, 10, 17 t(12;21) (TEL/AML1)	Hypoploidy Trisomy 5 t(1;19 (E2A/PBX1) Mixed lineage leukemia T(9;22) (Ph)
BM blasti vo indukcija	Namaluvane vo tek na 7 dena	Nema namaluvane vo tek na 7 dena
Reakcija na terapija	CR vo tek na 4 nedeli	Perzistentna rezidualna bolest
CNS zasegane	Nema	Ima

CD маркери кај хематолимфоидни неоплазми

Сите бели клетки	CD 45 (LCA)
Миелоидни клетки	Anti-MPO, CD13, CD33, CD14, CD117
Моноцитни маркери	CD14, CD64
Мегакариоцитни маркери	CD41, CD61
B клетки	cyCD22, CD22, CD19, CD20, FMC7, CD23, CD79A, CD79B, Smlg, Igm
T клетки	cyCD3, CD3, CD2, CD5, CD7, CD8, TCR- α/β , TCR- γ/δ
NK клетки	CD16, CD56, CD57
Плазма клетки	CD38, CD138, Kappa & Lambda ланци
Бласти	CD34, TdT
Други маркери	HLA-DR, CD55, CD59, cyclin D1, glycophorin A

Автозна улцерација
на слузница кај
Акутна леукемија

Хипертрофија на
гингиви кај
Акутна леукемија

Хематоми по кожа

Егзулцерации и хематоми по кожа

Леукемични инфилтрати

Терапија на AML

Индукциона хемотерапија: Cytarabine 100-200mg/m²/den + Daunorubicin 60-90mg/m²/den (7+3)

- Златен стандард на третман на AML

Супортивен третман со: антибиотици, антимиотици, антивирусни лекови, рекомбинантни хематопоетски фактори на раст, крв и крвни деривати (еритроцити, тромбоцитни концентрати, плазма),

Изолација на пациентот

Поставување на централен венски катетер

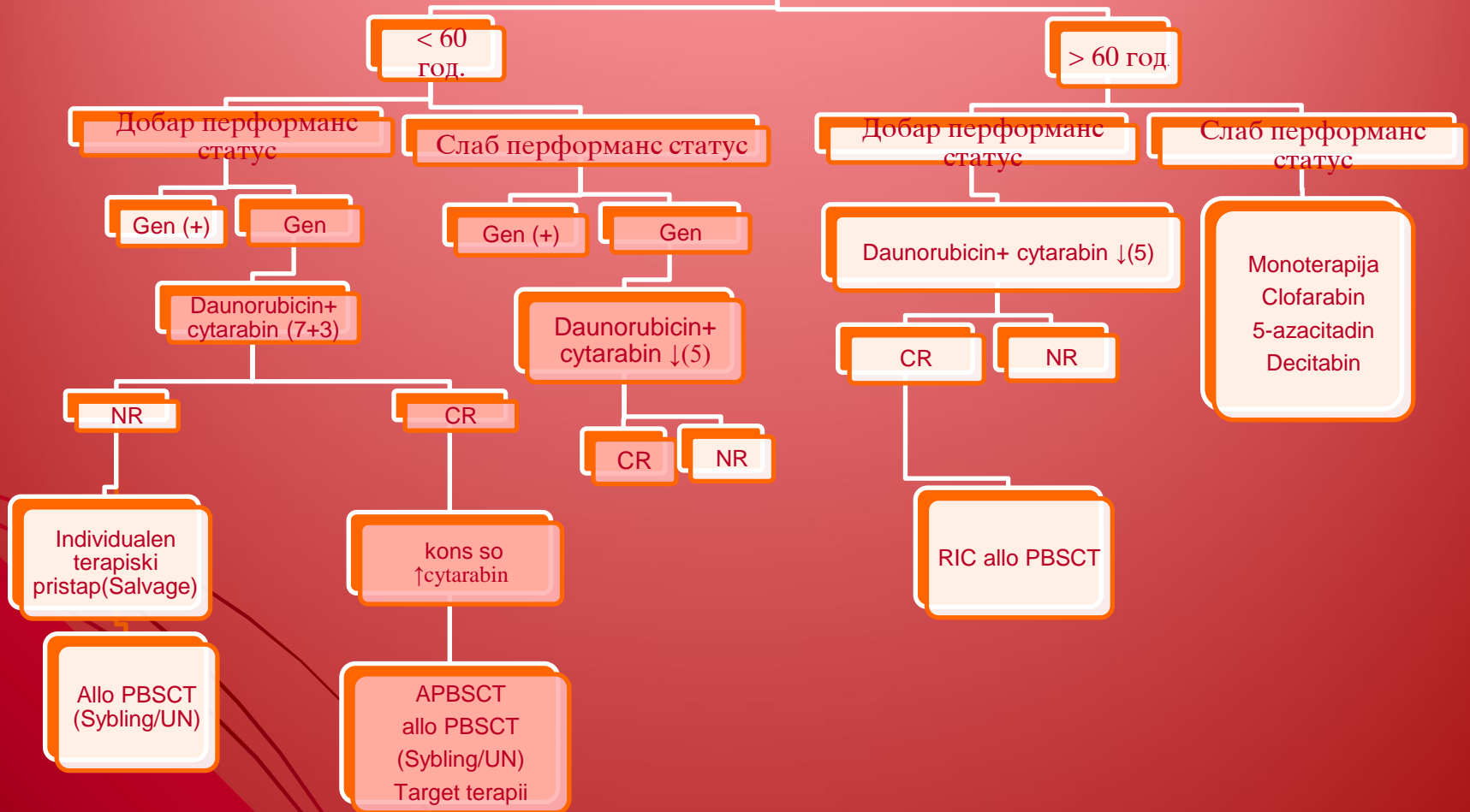
Метаболно менаџирање (баланс на електролити и течности, нутриција, хиперурикемија, мониторинг на хепатални и ренални функции)

Психолошка поддршка

Терапија на АМЛ

- Индукциона терапија
- Консолидациона терапија
- Трансплантација со аутологни матични клетки.
- Трансплантација со алогени матични клетки (од сроден и несроден ХЛА идентичен дарител)
- Терапија на одржување - хемотерапија

Алгоритам на третман на пациенти со АМЛ индукција

Терапија на ALL

Индукциона терапија кај млади адулти и возрасни: HyperCVAD,

Супортивен третман со: антибиотици, антимиотици, антивирусни лекови, рекомбинантни хематопоетски фактори на раст, крв и крвни деривати (еритроцити, тромбоцитни концентрати, плазма)

Терапија на ALL

- Индукциона терапија
- Консолидациона терапија
- Терапија на одржување - хемотерапија (18-24 месеци) кај млади и нискоризични пациенти
- Трансплатација со алогени матични клетки (од сроден и несроден ХЛА идентичен дарител)

“ Hair loss is a side effect of chemotherapy, and cancer is a side effect of life”

Ви Благодарам на Вашето
внимание